DZIENNIK URZĘDOWY
OBWODU MIECHOWSKIEGO.

Prenumerata kwartalnie 3 Korony. Nr. 8. Miechów, dnia 15. kwietnia 1916.

126.

Stwierdzanie i oszacowanie szkód wojennych.

Na zasadzie rozporządzenia Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego w Lublinie z dnia 24. stycznia 1916 Nr. 19381 ex 1915 objął główny Komitet ratunkowy w Lublinie stwierdzanie i oszacowanie szkód wojennych w gminach wiejskich i mniejszych miasteczkach (z wyjątkiem miast obwodowych) c. i k. obszaru okupowanego.

Oszacowania wspomnianych szkód dokonają zorganizowane w tym celu Komisye szacunkowe wedle poniżej podanego regulaminu.

§ 1.

Komisye Szacunkowe Rolne powołane są przez Główny Komitet Ratunkowy do oszacowania strat we wsiach i mniejszych miasteczkach (nie powiatowych) wynikłych bezpośrednio podczas działań wojennych 1914 i 1915 roku, materyalnych i stwierdzonych. Szkody spowodowane pośrednio stanem wojennym i wszelkie straty niestwierdzone do szacunku wprowadzone być nie mogą.

§ 2.

Komisye Szacunkowe Rolne dzielą się na:

A. Komisye Szacunkowe Rolne miejscowe, uskuteczniające sprawdzenie i szacowanie strat na miejscu i złożone z:

a) reprezentanta zarządu gminnego, o ile możności zamieszkałego na miejscu (wójta, sołtysa lub pełnomocnika);

b) reprezentanta o ile możności miejscowego stowarzyszenia współdzielczego, kulturalnego lub innego o charakterze publicznym (kółka rolniczego, sklepu spółkowego i t. p.);

c) referenta delegowanego przez Wydział Szacunkowy danej ziemi w porozumieniu z Komitetem Ratunkowym Obwodowym, który będzie zarazem przewodniczącym Komisyi.

Wójt gminy ma prawo brać udział w pracach Komisyi w obrębie całej swojej gminy z głosem doradczym, o ile nie jest w danej chwili powołany na członka tejże Komisyi. Członek Referent może być delegowany do kilku Komisyi.

B. Komisye Szacunkowe Rolne Obwodowe, wydające ostateczne orzeczenie co do wszystkich operatów

szacunkowych i sprawdzające w razie potrzeby raz jeszcze cały zrobiony operat, złożone z:

a) delegata Obwodowego Komitetu Ratunkowego, wybranego w miarę możności ze sfer rolniczych;

b) jednego sędziego gminnego, zaproszonego do komisyi przez obwodowy Komitet Ratunkowy w porozumieniu z c. i k. Komendą obwodową;

c) członka referenta, delegowanego przez wydział Szacunkowy danej ziemi, który będzie zarazem przewodniczącym komisyi. Referent nie koniecznie musi być zamieszkały w odnośnym obwodzie.

Do każdej komisyi obwodowej może być, zależnie od uznania c. i k. komendanta obwodu, przydzielony delegat c. i k. Komendy, jako komisarz rządowy.

Komisya obwodowa jest w komplecie jeżeli w obradach weźmie udział referent i jeszcze jeden członek. Zbierają się komisye obwodowe kadencyjnie w terminach zawczasu wyznaczonych dla każdego obwodu, oddzielnie przez Wydział Szacunkowy odnośnej ziemi. O posiedzeniach Komisyi Obwodowej należy zawsze wczas zawiadomić Komisarza Rządowego.

C. Komisye Szacunkowe Rolne Ziemskie, sprawdzające w swojem biurze wszystkie operaty komisyi miejscowych i kwalifikujące je albo do zatwierdzenia komisyi obwodowych, albo odsyłające komisyom miejscowym do przerobienia; załatwiające wszelkie czynności administracyjne jak wyznaczanie referentów, prowadzenie rachunkowości, zaopatrywanie komisyi w druki i t. p. W wyjątkowych razach może Komisya Szacunkowa Ziemska jednogłośną uchwałą obalić zatwierdzony przez Komisyę Obwodową operat i zarządzić powtórne szacowanie. Komisye Ziemskie mają się składać z:

a) delegata Komitetu Ratunkowego odnośnej ziemi;

b) delegata Tow. Rolniczego;

c) delegata Tow. Kredytowego Ziemskiego.

Wszystkie te trzy stopnie komisyi stosują się do regulaminu i instrukcyi zatwierdzonych przez Główny Komitet Szacunkowy, który całą tę akcyę organizuje, a następnie porządkować będzie cały tą drogą otrzymany materyał statystyczny.

§ 3.

Przed przystąpieniem do czynności szacunkowych, należy uprzedzić poszkodowanego o tem, że szacowanie nie daje żadnego tytułu prawnego do odszkodowania i służy na razie do zestawienia wszystkich strat przez kraj poniesionych. Oszacowanie szkód wojennych może nastąpić tylko za zgodą poszkodowanego i wtedy jedynie można żądać uiszczenia należnej opłaty. Instrukcye miejscowe każdej ziemi opłaty te określą, jak również wskażą kogo i na jakiej zasadzie uwolnić od opłaty można. Pożądanem jednak jest oszacowanie wszystkich strat w kraju przez wojnę wyrządzonych.

§ 4.

Wszyscy Członkowie Komisyi Szacunkowych wszystkich trzech stopni, eksperci, świadkowie oraz poszkodowani o ile tego zajdzie potrzeba mogą być zaprzysiężeni, o ile się na to dobrowolnie zgodzą. W razie, gdyby odmówili przysięgi świadkowie lub poszkodowany, należy to zaznaczyć w protokóle i uprzedzić ich, że w przyszłości mogą być pociągnięci do przysięgi, a obecnie zostają wezwani do uroczystego przyrzeczenia, że świadczyć będą zgodnie z prawdą.

§ 5.

Żaden Członek Komisyi wszystkich trzech stopni nie może uczestniczyć w szacowaniu strat przez niego samego poniesionych, albo przez jego blizkich krewnych (wstępnych, zstępnych, rodzeństwo oraz powinowatych tego samego stopnia).

§ 6.

Przy oszacowaniu strat Komisye Szacunkowe miejscowe trzymać się winny ściśle instrukcyi ogólnej oraz instrukcyi i cenników wydanych przez Wydział Główny dla komisyi szacunkowych wszystkich ziem, a także tych zmian lub dodatków, które wprowadzone zostały przez Komisyę Szacunkową Ziemską dla danej ziemi.

O ile w poszczególnych wypadkach szkody wyrządzone przez stan wojenny były już przedmiotem urzędowego dochodzenia, mają poszkodowani protokóły komisyi, znajdujące się w ich posiadaniu okazać komisyom szacunkowym. (Są to protokóły komisyi wojskowych oraz protokóły sądowe »zabezpieczenia«).

Szkód tych nie należy powtórnie szacować, jednakowoż rezultaty badań należy wciągnąć do ogólnych wykazów.

Dla oceny przedmiotów miarodajną jest normalna ich wartość z czasów pokojowych, a nie obecna podwyżka ceny, wywołana nadzwyczajnymi stosunkami.

§ 7.

Przy szacowaniu strat, należy stwierdzić:

a) jakie kwity rekwizycyjne formalne i na pełną sumę wartości rekwirowanego przedmiotu posiada poszkodowany, przez kogo wydane i na jaką sumę, oraz zrobić szczegółowy spis tych kwitów na odpowiednim druku i stwierdzić jego wiarogodność;

b) jakie przedmioty należące do kategoryi przedmiotów zbytku, a nie do przedmiotów niezbędnych do życia i wytwórczości, utracił poszkodowany i na jaką

sumę oblicza tę stratę, oraz zrobić szczegółowy spis tych przedmiotów i stwierdzić jego wiarogodność;

ale sum tych oszacowań a) i b) do ogólnej sumy strat wprowadzać nie należy.

Szkody powstałe wskutek rekwizycyi, na które nie wystawiono formalnych kwitów, należy wciągnąć jeszcze osobno do wykazu wadliwie udokumentowanych żądań rekwizycyjnych (według dołączonego wzoru).

O ile na kwitach wartość zarekwirowanych przedmiotów została za nizko podana, należy wliczyć różnice wartości do ogólnej sumy strat.

§ 8.

Należy się starać o ile to możliwe przy sprawdzaniu strat rekwizycyjnych, co do których brak formalnych kwitów, a także przy szacowaniu strat nie z rekwizycyi, ale z innych przyczyn wynikłych, o uwidocznienie które wojsko straty przyczyniło, jaka jego część, kiedy i w jakich okolicznościach.

Należy odróżnić straty wyrządzone przez wojska, a spowodowane bitwą, lub przez ludność miejscową albo napływową wyrządzone. Im ściślejsze będzie dochodzenie, tym wartościowszy materyał.

§ 9.

Poszkodowany zawsze winien zaznaczyć przy otrzymaniu kopii orzeczenia od Komisyi Szacunkowej miejscowej czy się zgadza na jej orzeczenie i czy żąda kopii całego operatu; w razie gdyby się na orzeczenie komisyi miejscowej nie zgadzał musi być przygotowany na opłacenie kosztów zjazdu komisyi wysłanej przez Komisyę Ziemską dla sprawdzenia szacunku; koszty te jednak nie obowiązują go jeżeli się okaże że miał racyę wnosząc zażalenie.

§ 10.

Komisye szacunkowe miejscowe przesyłają wszystkie wykończone operaty do komisyi ziemskiej.

Komisya ziemska operaty sprawdza i oddaje do zatwierdzenia Komisyi Obwodowej, operaty znowu wrócić muszą do biura Komisyi Ziemskiej, które wygotuje kopię dla poszkodowanych, którzy tego żądają i przygotuje wykazy statystyczne dla Komisyi Obwodowych do rozesłania c. i k. władzom obwodowym w myśl reskryptu C. i K. G. G. W. za Nr. 12259.

W skład komisyi szacunkowej rolnej ziemi Kieleckiej wchodzą pp.:

1) Maryan Grzegorzewski, jako delegat Komitetu Ratunkowego ziemi Kieleckiej;

2) Juliusz Zdanowski, jako delegat Towarzystwa Rolniczego;

3) Władysław Wielowiejski, jako delegat Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.

Komisye do szacowania strat rolnych przez wojnę zrządzonych rozpoczną działalność w obwodzie Miechowskim w drugiej połowie kwietnia b. r. Szacowania będzie się dokonywać tylko na żądanie poszkodowanych i za opłatą. Pragnący, aby straty przez nich poniesione zostały oszacowane, mają się zgłaszać do miejscowego urzędu gminnego.

Wójtowie gmin mają współdziałać z komisyami szacunkowemi i pracę im ułatwiać.

127.

Ochronne szczepienie ospy.

Wskutek rozporządzenia Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego w Lublinie z dnia 17. marca 1916 Dz. Nr. 12277/16 zarządza c. i k. Komenda obwodowa w obwodzie miechowskim ogólne bezpłatne szczepienie ospy ochronnej. Szczepienie rozpocznie się już w maju b. r. Dzień, godzinę oraz lokal zborny w każdej wsi (miejscowości) ogłosi w swoim czasie gmina w sposób dotychczas używany po otrzymaniu zawiadomienia ze strony osoby, którą c. i k. Komenda obwodowa wyznaczy do czynności szczepienia.

Szczepieniu ochronnemu od ospy obowiązani są poddać się wszyscy mieszkańcy. Wyłączeni od szczepienia są:

1) osoby, które przebyły prawdziwą ospę;

2) dzieci niżej trzech miesięcy życia;

3) osoby, które udowodnią poświadczeniem lekarskiem, że w ciągu ostatnich 5 lat były szczepione i to ze skutkiem pomyślnym.

Szczepienie prywatne (t. j. w innem miejscu i o innej porze przez lekarzy i felczerów dokonywane) jest dozwolone.

Osoby mające poddać się szczepieniu winny jawić się punktualnie w oznaczonym czasie i miejscu, przedtem wykąpane lub przynajmniej umyte i obleczone w czystą bieliznę.

Celem rychlejszego załatwienia stron poleca się, by każda osoba, szczepić się mająca, przyniosła ze sobą już w domu wypisaną kartkę z imieniem, nazwiskiem, wiekiem, nazwą miejscowości i gminy a u dzieci nadto imieniem i nazwiskiem rodziców. Osobom zaszczepionym zaleca się w ich własnym interesie zażądać na miejscu poświadczenia szczepionej ospy.

Osoby, które z rozmysłu lub niedbalstwa przeszkodzą lub opóźnią ogłoszone o pewnej godzinie szczepienie, będą ukarane oraz poniosą koszta osobnego szczepienia.

Szanowne Duchowieństwo, Obywatelstwo, Nauczy-

cielstwo i miejscowa inteligencya zechcą podjąć się czynu obywatelskiego, wpływać i pouczyć ludność, że szczepienie zostało zarządzone tylko dla dobra ludności celem ochrony jej przed epidemią ospy, że szczepienie to jest bezpłatne, że odbywa się za pomocą krowianki zupełnie świeżej — że usuwanie się od szczepienia może narazić ludność na epidemię ospy, oraz, że brak świadectwa szczepionej ospy może spowodować rozmaite niemiłe następstwa.

128.

Przepustki graniczne.

Na zasadzie § 5 rozporządzenia Naczelnej Komendy Armii z 25. sierpnia 1915 r. Dz. rozporządzeń Nr. 35 i w porozumieniu z c. k. galic. Namiestnictwem zarządziło c. i k. Jeneralne Gubernatorstwo reskryptem do L. 6200 B. co następuje:

§ 1.

Mieszkańcy obwodów c. i k. Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego w Polsce, graniczących bezpośrednio z Galicyą, którzy z powodu czynności gospodarczych zmuszeni są do częstego przekraczania granicy, mogą przechodzić do sąsiedniego granicznego powiatu galicyjskiego, jeżeli są opatrzeni w przepustki.

Wspomniana przepustka, którą wyda bezpłatnie przynależny c. i k. Komendant obwodowy lub Komendat posterunku żandarmeryi, musi być po upływie 28 dni odnowioną.

§ 2.

Tak samo mogą mieszkańcy sąsiednich galicyjskich granicznych powiatów przy takich samych stosunkach gospodarczych przechodzić na terytoryum przylegającego granicznego obwodu, należącego do obszaru pod zarządem c. i k. Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego w Polsce, jeżeli zaopatrzeni są w legitymacyę przepisaną w § 5 rozporządzenia c. k. galicyjskiego Namiestnictwa z 30. lipca 1915 r. Nr. 18552/pr. Dz. u. kr. Nr. 33.

Legitymacya ta zaopatrzona opisem osoby i ewentualnie własnoręcznym podpisem posiadacza, ma być wystawiona przez przynależnego c. k. Starostę lub przez upoważnione przez niego organa urzędowe z ważnością najwyżej na 28 dni.

§ 3.

Dokumenty legitymacyjne wymienione w § 1 i 2 upoważniają do przekraczania granicy jedynie w miejscu granicznem w dokumencie tym wyraźnie wskazanem tak co do podróży za granicę, jakoteż z powrotem.

§ 4.

Przy pożarach i powodziach mogą dozorujące organa graniczne osobom akcyi ratunkowej i pomocniczej zezwolić na przekroczenie granicy bez przepustek.

§ 5.

Przekroczenia tego rozporządzenia karane będą przez Komendę obwodową po mysli Art. II. § 1 rozporządzenia Naczelnego Wodza Armii z 19. sierpnia 1915 r. Dz. rozp. Nr. 30 grzywną do 2000 koron lub aresztem do 6 miesięcy.

Osoby posiadające przepustkę graniczną mogą przekraczać granicę wyłącznie tylko w wyznaczonych dla granicznego ruchu towarowego i osobowego miejscach wywozowych, a mianowicie w miejscowościach: Michałowice-Boleń, Baran-Kocmyrzów, Pobiednik-Cło i most na Wiśle pod Sierosławicami.

Przepustki graniczne wystawia na razie w ograniczonej mierze c. i k. Komenda obwodowa dla wszystkich mieszkańców obwodu miechowskiego oraz powiatowy Komendant żandarmeryi w Proszowicach dla mieszkańców miasta Proszowice i Komendanci posterunków żandarmeryi w Michałowicach, Luborzycy, Igołomii i Brzesku Nowem dla mieszkańców miejscowości należących do ich rejonu.

Przepustka graniczna ważna jest w Galicyi tylko na obszarze miasta Krakowa, i w obrębie c. k. Starostwa w Krakowie, Wieliczce i Bochni.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem 1. maja 1916.

129.

Wystawa wojenna w Wiedniu 1916.

Z początkiem maja b. r. otwartą zostanie w Wiedniu wystawa wojenna, w której reprezentowanem będzie c. i k. wojskowe Jeneralne Gubernatorstwo we własnym pawilonie. Wystawa otwartą będzie dla wszystkich przedmiotów pozostających w związku z obecną wojną i administracyą obszaru okupowanego, jak również i dla takich, które mogą budzić zainteresowanie oglądających wystawę pod względem krajoznawstwa.

Zapraszam Duchowieństwo, właścicieli dóbr, nauczycielstwo i całą ludność do wzięcia udziału w tej wystawie.

Przedmioty przeznaczone na wystawę należy zaraz w tutejszej Komendzie zgłaszać pisemnie z podaniem imienia i nazwiska wystawcy, określeniem samego przedmiotu i oznaczeniem przestrzeni potrzebnej na pomieszczenie danego przedmiotu. Decyzya względem do-

puszczenia zgłoszonych przedmiotów do wystawy, dostawienia ich i t. d. nastąpi w czasie późniejszym.

Komenda obwodowa udziela chętnie w sprawie wystawy wszelkich wyjaśnień i wskazówek.

130.

Publiczne zabawy, widowiska i t. p.

Wszelkie w obwodzie miechowskim urządzane publiczne zabawy, widowiska i t. p. dozwolone są tylko na podstawie poprzedniego zezwolenia c. i k. Komendy obwodowej.

Odnośne prośby należycie ostemplowane, do których zawsze dołączać należy szczegółowe programy, muszą być do Komendy obwodowej wniesione przynajmniej na o s i e m d n i przed przedstawieniem lub zebraniem.

Przy przedstawieniach na cele dobroczynne ma urządzający zebranie, który jest za nie odpowiedzialny w c i ą g u d n i 8 po przedstawieniu przedłożyć Komendzie obwodowej wykaz dochodu i rozchodu i donieść na jaki cel czystego dochodu użyto.

Przekroczenie tych przepisów podlega karze.

131.

Podwody dla nauczycieli.

Ze strony wielu zarządów szkół wpłynęły zażalenia do tutejszej c. i k. Komendy obwodowej, że gminy wzbraniają się dostarczać nauczycielom potrzebnych podwód; również żalą się gminy, że nauczyciele za często żądają podwód.

Z tego powodu c. i k. Komenda obwodowa wydaje następujące zarządzenie:

Ponieważ nauczyciele(lki) muszą się każdego miesiąca jawić w Miechowie, by nietylko podjąć swoje pobory służbowe w kasie c. i k. Komendy obwodowej, lecz również, by zasięgnąć rad i wskazówek u c. k. inspektora szkolnego i przedłożyć mu swoje sprawozdania, jak nie mniej celem zakupienia dla młodzieży szkolnej potrzebnych przyborów naukowych, — przeto gminy są obowiązane, raz w miesiącu, a mianowicie w pierwszym tygodniu każdego miesiąca w czasie wolnym od nauki szkolnej nauczycielom(kom), dostarczyć bezpłatnie podwód.

O tem zawiadamia się wszystkie zarządy szkół i gminy z poleceniem ścisłego przestrzegania powyższego zarządzenia.

132.

Sprawy szkolne.

Prowadzenie kancelaryi szkolnej.

Ze sprawozdań wizytacyjnych przekonała się c. i k. Komenda obwodowa, że wiele zarządów szkół mimo tutejszego zarządzenia z dnia 20. października 1915 Nr. 6192 nie zaprowadziło u siebie poleconych ksiąg i aktów szkolnych.

Wobec tego c. i k. Komenda obwodowa przypomina jeszcze raz następujące wskazówki w sprawie prowadzenia kancelaryi szkolnej:

1) dla każdej klasy ma być zaprowadzony osobny dziennik lekcyjny, w którym należy codziennie zapisywać przerobiony podczas każdej godziny materyał naukowy;

2) dziennik uczęszczania, w którym mają być notowane absencye uczniów;

3) protokół podawczy, w którym wszystkie wpływające oraz z Zarządu szkoły wysyłane pisma urzędowe mają być wpisywane (protokołowane);

Przytem zauważa się, że wszelkie sprawozdania winny być zaopatrzone u góry liczbą bieżącą i datą, u dołu podpisem nauczyciela. Wszystkie pisma urzędowe mają być adresowane do odnośnej władzy, a nie do urzędnika względnie referenta.

4) inwentarz szkolny, w którym winien być opisany tak ruchomy jak i nieruchomy majątek szkolny, a to budynek szkolny, parcele gruntowe, urządzenie szkolne i środki naukowe;

5) wykaz książek szkolnych dla ubogiej dziatwy;

6) kronika szkolna; tu wpisuje nauczyciel wszelkie ważniejsze zdarzenia mające łączność z odnośną szkołą od czasu jej założenia;

7) księga wizytacyjna, w której wpisuje c. k. inspektor szkolny odbytą wizytacyę szkoły.

Gdzie wymienionych ksiąg, względnie środków na ich zakupienie niema, winien nauczyciel (kierownik szkoły) tymczasowo sporządzić sobie z papieru kancelaryjnego odpowiednie zeszyty, a przy układaniu preliminarza szkolnego, wstawić na ten cel odpowiednią kwotę.

Nauczyciel, względnie kierownik szkoły jest obowiązany podczas każdorazowej wizytacyi szkoły przedłożyć wspomniane księgi i akta do przeglądnięcia c. k. inspektorowi szkolnemu.

133.

Książki dla bibliotek szkolnych.

C. i k. Jeneralne Gubernatorstwo wojskowe rozporządzeniem z dnia 9. lutego 1916 C. Nr. 2889 zaleciło

niektóre książki wydane przez Towarzystwo im. Piotra Skargi w Krakowie, które szczególniej nadają się do bibliotek szkolnych i jako nagrody dla uczniów.

Zwraca się więc uwagę Zarządów szkół i czytelń na wydawnictwa tego towarzystwa, których rozpowszechnienie zwłaszcza między ludnością wiejską, może przynieść wielki pożytek pod względem oświatowym i moralnym.

Spisy książek i zamówienia należy kierować do »Towarzystwa Piotra Skargi w Krakowie, ul. Kanonicza l. 17« — zaś o podręczniki dla nauczycieli oraz dzieła treści pedagogicznej do »Zarządu głównego Polskiego Towarzystwa pedagogicznego, Lwów, ul. Zimorowicza l. 17«.

134.

Unormowanie obrotu towarowego.

Celem dokładnego zoryentowania się w przepisach odnoszących się do obrotu towarowego z obszaru okupowanego do monarchii oraz obrotu między pojedynczymi obwodami i wewnątrz każdego obwodu, ogłasza się dla pouczenia ludności, co następuje:

Wywóz z obszaru okupowanego zakazany jest co do następujących towarów:

Bobiku, bydła rogatego, buraków, wszelkiego rodzaju i wytworów z tychże, cukru buraczanego, drobiu wszelkiego rodzaju, drzewa (budulcowego, opałowego i użytkowego), dziczyzny, esparsety, fasoli, futer (surowych i wyprawionych), fosfatów, grochu, grysiku, gałganów wszelkiego rodzaju, hreczki, jęczmienia, jaj, kwasów tłuszczowych, krup, kaszki, kali-soli, kartolfi wszelkiego rodzaju i wytworów z tychże, koniczyny, kolofonium, kukurydzy, koni, kóz, łubinu, łoju, mazi, materyałów do garbowania i wyciągów z nich, makuchów lnianych i rzepaczanych, mąki i produktów młynarskich, melasy, mleka i wytworów mleczarskich, nasienia traw, lnu, rzepaku, buraków, konopi, maku, nawozu sztucznego, nierogacizny, owsa, owoców strączkowych, odpadków z kości, oleju i oliwy, odpadków z fabrykacyi oleju, oleju z mazi, owiec, piwa, podpiwka, pośladu, prosa, pszenicy, ryb świeżych i konserwowanych, rogów i wytworów z tychże, soli nawozowej, środków nawozowych z azotu, szmat, sieczki, skóry (surowej i wyprawianej), siana, środków paszy treściwej, skóry wszelkiego rodzaju z wyjątkiem skóry galanteryjnej, słodu i wytworów ze słodu, tudzież zarodków ze słodu, seradeli, słoniny, słomy i soczewicy, tłuszczu, tłuszczu z kości, tłuszczu do jedzenia, terpentyny, włosów końskich, wełny owczej, wyki, zboże wszelkiego rodzaju, żywicy i żyta.

Do wywozu tych artykułów z obszaru okupowanego do Monarchii uprawnione są tylko osoby posiadające certyfikat wywozowy. Certyfikaty wystawia w y ł ą c z n i e c. i k. Zarząd obrotu towarowego (k. u. k. Waren-Verkehrs-Centrale) w Krakowie ul. Długa 1. (zał. 1). Prośby o wywóz tych towarów należy zwracać wprost do c. i k. Zarządu obrotu towarowego.

Certyfikaty wywozowe muszą być zaopatrzone ponadto w pieczęć i visum c. i k. Komendy obw., p o c z e m d o p i e r o w o l n o w obszarze obwodu towar z a k u p i ć. Do uskutecznienia w y w o z u k o l e j ą żelazną potrzeba jeszcze z e z w o l e n i a n a z a ł a d o w a n i e, które właściwa c. i k. Komenda obw. uwidoczni n a l i ś c i e f r a c h t o w y m, do którego certyfikat wywozowy należy dołączyć. Jeżeli równocześnie z listem frachtowym nie nadejdzie certyfikat wywozowy, lub jeżeli miejsce nadania, uwidocznione w liście frachtowym, nie zgadza się z certyfikatem, przesyłka będzie zatrzymana.

Z artykułów wyż wymienionych niektóre podlegają monopolowi, jak: zboże (pszenica, poślad, żyto wszelkiego rodzaju, jęczmień, owies, kukurydza, hreczka), mąka i wytwory młynarskie, siemię lniane, rzepak. Zakupno i wywóz tych towarów może nastąpić jedynie za pośrednictwem organów administracyi wojskowej.

Inne towary znowu są z a j ę t e. Do nich należą:

Szlachetne wytwory ziemniaczane z wyjątkiem spirytusu, słód i wszelkiego rodzaju wytwory ze słodu, zarodki słodowe, artykuły paszy treściwej, ziarna i produkta oleju wszelkiego rodzaju, makuchy rzepaczane i lniane, tudzież inne stałe odpadki po fabrykacyi tłustych olejów, także mielone; cukier burakowy z produkcyi okupowanego obszaru, melasa, nasienie rzepaku i buraków, siemię lniane i konopne, nasienie maku, nasiona wszelkich traw, łęciny chmielowe; siano, koniczyna, słoma i sieczka; len, przędze wszelkiego rodzaju, juta, konopie i odpadki z tychże, stare odpadki powroźnicze, pasy skórzane; płachty z konopi; skóra wszelkiego rodzaju z wyjątkiem skór galanteryjnych; materyały do garbowania i wyciągi z nich; żywica i kolofonium, terpentyna i olej terpentynowy; surowe i wyprawiane futra i skóry; włosy z bydła rogatego i koni z wyjątkiem włosów z grzywy i ogona; wełna owcza i wełna przepocona, bielizna ręczna i fabryczna, wełna skórna, garbarska, wełna ze zdechłych owiec i kuśnierska; szmaty wszelkiego rodzaju (gałgany, odpadki sukna i wełny) i drzewo na osady strzelb; maź z węgla kamiennego, tudzież wszelki ciężki i lekki tłuszcz z mazi węgla kamiennego; asbest surowy; worki z juty i worki wszelkiego rodzaju; materyały surowe przeznaczone do wyrobu amunicyi (saletra, kwas saletrzany, kwas siarczany, Oleum t. j. nad 100% kwas siarczany, aceton, alkohol, gliceryna, odstan wapna, obręcze automobilowe, surowy kauczuk, guma stara i kauczuk wszelkiego rodzaju.

Zakupno i wywóz tych towarów dozwolone jest

jedynie organom administracyi wojskowej i osobom przez administracyę wojskową wyraźnie do tego upoważnionym, przyczem certyfikaty wywozowe wystawione przez c. i k. Zarząd obrotu towarowego w Krakowie, należy uważać jako wystarczające legitymacye.

Zajętą skórą, wyprawioną całkowicie lub też tylko w połowie, dysponuje wyłącznie Zarząd odbioru skóry (Lederübernahmsstelle) w Radomiu.

II. Obrót towarów między pojedynczymi obwodami t. j. z obwodu miechowskiego do innego obwodu (t. zn. przewóz) (Überfuhr) i zakupno wewnątrz tutejszego obwodu został w następujący sposób uregulowany:

Co do towarów monopolowych i zajętych obowiązują te same postanowienia, które odnoszą się do wywozu z okupowanego obszaru (pod I.) A. to zn., że mogą je zakupywać, względnie przewozić do innych obwodów wyłącznie organy administracyi wojskowej lub osoby wyraźnie przez administracyę wojskową upoważnione.

Towary, co do których obrót jest o g r a n i c z o n y, a mianowicie:

Kartofle i buraki wszelkiego rodzaju, oraz wytwory z tychże; bydło rogate, nierogacizna, owce, konie, kozy; drób wszelkiego rodzaju, mięso świeże i preparowane; dziczyzna; świeże i konserwowane ryby; jaja; mleko i produkty mleczarskie; słonina, tłuszcz jadalny, roślinny i zwierzęcy z włączeniem surowego łoju i końskiego — można tylko zakupywać na zasadzie z e z w o l e n i a n a z a k u p n o wystawionego przez tę Komendę obwodową, w której obrębie zakupno ma miejsce (zał. 2). Osoby pochodzące z innych obwodów mają więc wystarać się o zezwolenie w tej Komendzie obwodowej, w obszarze której pragną towar zakupić, a obowiązane są ponadto przedłożyć pismo polecające ze strony Komendy obwodowej, której ludność ma być zaopatrzoną. W odnośnem piśmie polecającem ma być zamieszczona wyraźnie uwaga, że zakupujący jest zawodowym handlarzem i że uiścił podatek patentowy. To zezwolenie na zakupno jest równocześnie zezwoleniem na załadowanie przy przewozie koleją, względnie cedułką transportową przy transporcie kołowym.

Nawet, jeżeli towar znajduje się już we własnem posiadaniu transportującego, potrzeba zezwolenia na załadowanie, względnie na transport kołowy.

Postanowienia co do uzyskania zezwolenia na zakupno, względnie na załadowanie lub transport odnoszą się także i do tych towarów, które się przywozi do tutejszego obwodu na podstawie certyfikatu Urzędu wywiadowczego w Krakowie. Należą do tych towarów przedewszystkiem cukier, mydło, nafta, świece, soda, kawa, herbata, sól, kakao, czekolada i t. p.

III. Wewnątrz obwodu obrót towarowy z wyjątkiem towarów monopolowych i zajętych nie podlega ograniczeniu. By jednak uniknąć nieporozumień i kolizyi z organami urzędowymi, jest wskazanem i w tym wypadku zaopatrzyć się w zezwolenie zakupna, względnie transportu i załadowania.

Przekroczenia niniejszych przepisów karane będą w myśl rozporządzenia N. W. A. z 15 grudnia 1915 Nr. 47.

135.

Wyrób skór.

I.

Od chwili wejścia w życie niniejszego obwieszczenia nie jest już więcej dozwolonem mineralne garbowanie niżej wymienionych gatunków skór surowych:

1) S k ó r z c i e l ą t — (także z wyporków i bukaczów) — które kwaszone po oczyszczeniu z soli ważą więcej niż:

a) wraz z krótkimi łapami i głową (mit Kurzfuss u. Kopf) 4 kg.;

b) wraz z krótkimi łapami bez głowy (mit Kurzfuss ohne Kopf) $3\frac{1}{2}$ kg.

Przy skórach cielęcych z długiemi łapami, chrząstką ogonową albo mięsem głowiem, podwyższa się niniejsze ograniczenie wagi o 20 kg. a to dla każdego z tych sposobów wyrobu.

Dla suszonych skór cielęcych wymienione ograniczenia wagi zmniejsza się o połowę.

3) S k ó r k r o w i c h, w o ł o w y c h oraz b u h a j ó w.

4) S k ó r k o ń s k i c h.

II.

Celem wykończenia skóry garbowanej zapomocą mineralnych środków z wymienionych pod I. skór surowych, o ile takowa w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia znajduje się w robocie lub wykończeniu, udziela się terminu do 30. kwietnia 1916 r. Po tym dniu nie wolno już więcej przedsiębrać robót służących choćby tylko do wykończenia takiej skóry.

III.

Wyrabianie pasów skórzanych do maszyn dozwolone jest od chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia tylko za zezwoleniem Wojsk. Jeneral-Gubernatorstwa.

IV.

Skóry końskie wolno i nadal przerabiać tylko na skóry bradsolowe sposobem dębowym, a mianowicie w c a ł o ś c i lub p o ł o w a c h.

V.

Czarnej skóry wierzchniej, garbowanej na sposób dębowy lub też dębowo-mineralny po dniu 10. kwietnia 1916 więcej wyrabiać nie wolno.

To postanowienie nie odnosi się do skóry wierzchniej, którą się wyrabia ze skór cielęcych (z wyporków i bukaczów) o ile ciężar skór nie przekracza granic oznaczonych pod I. (pkt. 1).

VI.

Zabrania się wyrobu skóry na podeszwy ze skór krowich, wołowych, buhajowych, moczonych, do garbowania przygotowanych, z których część mięsna (szpalt czyli warstwa wewnętrzna) zupełnie lub częściowo odciętą została, nie wolno również sprzedawać tak wyprawionych skór.

VII.

Rozcinanie skóry wyprawionej całkowicie lub do połowy jakiegokolwiekbądź rodzaju ze skór krowich, końskich i cielęcych przed wydaniem takowej przez c. i k. stacyę odbiorczą skóry, jest zabronione.

VIII.

Wszelkie przekroczenia postanowień niniejszego obwieszczenia i przeciwdziałania takowym karane będą przez c. i k. Komendę obwodową aresztem do 6 miesięcy albo grzywną do 5.000 koron.

Ponadto zarządzone zostanie zamknięcie zakładów przemysłowych powyższe postanowienia naruszających.

IX.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

136.

Ubezpieczenie budynków od ognia.

W uzupełnieniu zarządzenia ogłoszonego w Dzienniku urzędowym Nr. 7 z dnia 1. kwietnia b. r. i na zasadzie reskryptu c. i k. Jeneralnego Gubernatorstwa w Lublinie z dnia 13. marca 1916 A. Nr. 11.950, c. i k. Komenda obwodowa podaje do wiadomości ogółu następujące wskazówki:

Towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń budynków od ognia w Warszawie, które podjęło działalność na terenie okupacyi niemieckiej w Polsce, na prawach i obowiązkach instytucyi rządowej, czynnej przed wojną, będzie wykonywać również te czynności na obszarze c. i k. Wojennego Jeneralnego Gubernatorstwa w Lublinie, na podstawie następujących zasad:

1) Zarząd główny Towarzystwa znajdować się będzie nadal w Warszawie. Jednakoważ w Lublinie ma być utworzona reprezentacya głównego zarządu, która ma mieć zupełną samodzielność pod względem administracyjnym i będzie wobec c. i k. Zarządu wojskowego jedynie odpowiedzialną za działalność Towarzystwa na obszarze c. i k. Jeneralnego Gubernatorstwa.

Równocześnie zatwierdzeni zostali: Tadeusz Rejowski z Lublina, Juliusz Zdanowski z Kielc i Zygmunt Leszczyński z Kalisza, jako delegaci do rady przy głównym zarządzie w Warszawie.

2) Nazwiska urzędników zarządów obwodowych poda Towarzystwo do wiadomości c. i k. Komend obwodowych, które je obwieści publicznie. Zarząd wojskowy ma prawo z słusznych przyczyn każdego urzędnika w każdej chwili usunąć z jego stanowiska. Funkcyonaryusze Towarzystwa mogą nosić odznaki, ustanowione dla nich na obszarze okupacyi niemieckiej przez Zarząd główny.

3) Działalność Towarzystwa stoi pod kontrolą Zarządu wojskowego. Kontrolę tę wykonywać będzie odnośnie do reprezentacyi w Lublinie Jeneralne Gubernatorstwo, odnośnie do zarządów powiatowych — Komendy obwodowe. Przy reprezentacyi głównego zarządu ustanowiony będzie komisarz rządowy z ramienia Jeneralnego Gubernatorstwa. Sprawozdania o działalności Towarzystwa będą przedkładane co kwartał, począwszy od 1. kwietnia b. r.

4) Składki pobierane od ubezpieczonych będą ściągane przy udziale urzędów gminnych, poczem przelewane do kas obwodowych a z tych do kasy c. i k. Jeneralnego Gubernatorstwa, względnie na razie do kasy obwodowej w Lublinie, gdzie będą do dyspozycyi reprezentacyi głównego zarządu.

5) Towarzystwo jest obowiązane wynagradzać szkody ogniowe, które wskutek przerwania czynności ubezpieczonych nie zostały zgłoszone w terminie w ustawie przepisanym, a to o ile poszkodowani ewentualnie zaległe premie dodatkowo wyrównają.

6) Zatwierdzoną została przez szefa administracyi przy Jeneralnem Gubernatorstwie w Warszawie zmiana § 58 (397) ustawy, według której budynki zniszczone lub uszkodzone wskutek działań wojennych na wniosek poszkodowanych wcale nie podlegają, lub tylko częściowo podlegają przymusowej opłacie asekuracyjnej.

137.

Podróże do Niemiec.

Na zasadzie rozporządzenia W. W. A. Nr. 26.206 z 27. marca 1916 podaje się do wiadomości ogółu, że osoby pragnące udać się z terenu okupacyi austryackiej do Niemiec, muszą okazać na granicy niemieckiej prócz przepisowego paszportu, nadto jeszcze osobną przepustkę, (Passierschein) wystawioną przez zastęp-

stwo jeneralnego Sztabu Armii w Berlinie. Dopiero po otrzymaniu tej przepustki posiadacz paszportu może zażądać wymaganej przy wstępie do Niemiec wizy paszportowej, którą wystawiają niemieckie urzędy dyplomatyczne lub konsularne.

138.

Podawanie potraw mięsnych i oszczędzanie czystej mąki.

Wskutek rozkazu wojskowego Jeneralnego Gubernatorstwa Nr. 18790/16 należy z całą stanowczością działać, aby w dnie bezmięsne t. j. w poniedziałek i czwartek nie podawano w gospodach potraw mięsnych (wyjąwszy kiełbas i tak zwanych wnętrzności) i aby wszystkie jatki w tych dniach były zamknięte.

Cukiernicy zamiast mąki przedniej mogą używać do wytwarzania swoich wyrobów mąki ziemniaczanej i mąki pełnej wprowadzonej rozporządzeniem wojskowego Jeneralnego Gubernatorstwa Nr. 14952/16.

Posterunki Żandarmeryi mają czuwać nad ścisłem wykonaniem tego zarządzenia.

139.

Eksplozya granatu.

Wskutek nieostrożnego obchodzenia się ze znalezionym w polu pociskiem armatnim przez osobę cywilną, poniosło przed niedawnym czasem trzech ludzi śmierć na miejscu, a kilka innych osób zostało ciężko zranionych.

Przestrzega się więc z całym naciskiem ludność cywilną, aby nigdy nie dotykała i nie podnosiła znalezionych pocisków ze względu na grożące wielkie niebezpieczeństwo.

Pożądanem jest, aby Księża i nauczyciele pouczali ludność w myśl powyższego ogłoszenia.

140.

Podrzucenie dziecka.

Niejaka Katarzyna Madełko z Pieczonóg, gm. Nieszków, przyszedłszy dnia 21. lutego 1916 około godz. 1 po południu do domu, usłyszała krzyk dziecka w drwalni i znalazła tam dziecię dwutygodniowe, owinięte w szmaty.

Madełko podaje, że zbliżając się do domu spostrzegła jakiegoś mężczyznę, który oddalał się szybko od jej obejścia w kierunku Świencic.

Poleca się wójtom gmin i sołtysom czynić dochodzenia, celem wykrycia matki dziecka i owego nieznanego mężczyzny, a o wyniku dochodzeń donieść c. i k. Sądowi wojskowemu w Miechowie.

Mężczyzna ów był średniego wzrostu, miał ciemne ubranie, krótki surdut, czapkę i worek na ramieniu.

141.

Listy gończe.

1. Antoni Bambula, lat 24, rzym.-kat., urodzony w Uniejowie, gmina Wielko-Zagórze, obw. miechowski, tamże przynależny i zamieszkały, wdowiec, wyrobnik, ścigany jest za zbrodnię oszczerstwa listami gończymi.

Poszukiwanego należy w razie napotkania aresztować i odstawić do tut. sądu.

2. Andrzej Wenglarz, lat 23, rzym.-kat., urodzony w Rokitnie Szlacheckiem, obw. Dąbrowa, przynależny do Pilicy, obw. Olkuski, zamieszkały w ostatnim czasie w Rokitnie Szlacheckiem, obw. dąbrowski i w Kocikowie, gm. Pilica, obw. olkuski, obecnie niewiadomego pobytu, wyrobnik, syn małżonków Wojciecha i Magdaleny, ścigany jest za zbrodnię kradzieży listami gończymi.

Poszukiwanego należy w razie napotkania aresztować i odstawić do tut. sądu.

CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA.

Firmy, które mają do zbycia szczeciny zdatne do wyrobu pędzli, zechcą przedłożyć Komendzie obwodowej swoje oferty.

Firmy, któreby były skłonne podjąć się rozsprzedaży bibułki cygaretowej i papieru, sinku do prania, mogą o tem ustnie lub pisemnie donieść Komendzie obwodowej (referat handlowy). Mają również zgłosić się tacy, którzy reflektują na odbiór artykułów elektrycznych.

C. i k. Komendant obwodu:

FRANCISZEK PREVEAUX, podpułkownik, m. p.

Kraków. — Druk. W. L. Anczyca i Spółki.